

GHMP ART BOOK FAIR

Třetí ročník prodejního veletrhu zaměřeného na literaturu o umění.

16.–17. 9. 2023

so 10.00–18.30 prodej

so 10.30–21.00 doprovodný program

ne 10.00–18.30 prodej

ne 10.30–18.00 doprovodný program

Galerie hlavního města Prahy

Zámek Troja

U Trojského zámku 1/4, Praha 7

Třetí zářijový víkend se ponese ve znamení umělecké literatury a ekologicky šetrného vydávání knih. Galerie hlavního města Prahy pořádá v prostorách barokního Zámku Troja a v jeho zahradách **Art Book Fair 2023** – knižní veletrh zaměřený na uměleckou a uměnovědnou literaturu. V průběhu dvou dnů nabídne platformu pro více než **80 vystavovatelů** – od galerií přes umělecké školy, internetové portály, časopisy, nakladatelství až po sběratele a tvůrce autorských knih a fanzinů. Během doprovodného programu, který je letos zaměřen na ekologii v knižním průmyslu, se díky spolupráci GHMP a Barbory Baronové z nakladatelství **wo-men** můžete těšit na ekologickou kalkulačku nebo praktický návod na eko-knihu.

„Minulé dva ročníky ukázaly, že o tento specifický segment knižní produkce se publikum i jeho vydavatelé intenzivně zajímají. ABF se stal místem, kde lze mimo jiné diskutovat o perspektivách oboru z mnoha úhlů pohledu. V současné turbulentní situaci stojí udržitelnost nad všemi tématy,“ uvádí Magdalena Juříková, ředitelka GHMP.

Dvoudenní akce, která je pro návštěvníky zdarma, se stane místem setkání vydavatelů, umělců i čtenářů, prostorem k diskusi a výměně myšlenek o tvorbě, umění, publikování a dalších souvisejících tématech. Po celý víkend budou probíhat debaty, autorská čtení, prezentace publikací, přednášky a další doprovodný program. V jeho rámci se představí široké spektrum hostek a hostů, kteří se věnují nejenom praktickým ekologickým aspektům vydávání knih, ale také udržitelnosti nakladatelské praxe, kulturní politice, knihovnám nebo životnosti knih.

Hlavními zahraničními vystupujícími budou knižní teoretička Laia Figueras Tortras ze španělského institutu ekologického vydávání knih (Institut de l'Ecoedició), která v sobotu představí model ekologické kalkulačky. V neděli pak vystoupí francouzská nakladatelka, knižní aktivistka a specialistka na ekologické vydávání knih Corinne Fleury, která se bude zabývat srovnáním ekologického vydávání knih na globálním jihu a severu, kolaborativními projekty nezávislých nakladatelství i futuristickými eko-tendencemi v knižní branži.

G TISKOVÁ ZPRÁVA HMP

Na programu GHMP Art Book Fair jsou také dvě diskuse, které budou téma udržitelnosti v knižním průmyslu nahlížet z dalších perspektiv. Ta první se soustředí na možnosti ekologického vydávání knih v Česku. Vedle Laii Figueras Tortras a Radky Hájkové z Walden Pressu se jí zúčastní také Jana Rakúsová reprezentující švédské ekologické papíry Munken a Robert Helbich z tiskárny Helbich. Druhá diskuse bude rozvíjet odpověď na otázku, jak zohlednit téma ekologie v grantové politice v rámci vydávání knih ve prospěch všech článků knižního ekosystému. Hostkami moderátora Jakuba Pavlovského budou česká nakladatelka a knižní eko-aktivistka Karolína Voňková z nakladatelství Lipník a spolku Knihex, Monika Horáková, zástupkyně vedoucí Knihovny Pedagogické fakulty UK, a zástupkyně Ministerstva kultury.

Návštěvníci GHMP Art Book Fair se mohou těšit na představení nejnovějších publikací, hudební produkci a komentované prohlídky Zámku Troja. Během celého víkendu budou probíhat workshopy pro malé i velké v Eko-ateliéru v zámecké zahradě. Oba dny jsou zdarma k vidění výstavy *Dvě nejisté situace a Darina Alster: Bezčasí / Timelessness*. Součástí programu je také možnost jablečných sadech přilehlých zahrad a občerstvení z rukou nově otevřeného bistra Karel. Více k doprovodnému programu v příloze tiskové zprávy.

Veletrh pořádá Galerie hlavního města Prahy v prostorech Zámku Troja.

VYSTAVOVATELÉ

Zveverka; Akademie výtvarných umění v Praze; Alexandra Kozina; Alšova jihočeská galerie; Aparat; ArtMap; Artefactum, nakladatelství Ústavu dějin umění AV ČR; ARTIKL; Atelier Krupka; Bohdan Heblík; Bold Gallery; Bored Wolves (PL); Bread; BUBEC, O. P. S.; Centrala; Centrum pro současné umění Praha; Centrum raně středověkých studií; Cráter Invertido (MEX); Dům umění města Brna; Display Type Foundry; Doaa Gamil (EG, IT); Eclectic Selections; Elmonstruodecoloresnotieneboca (ES); Ester Tajrychová; Fakulta umění a designu Univerzity J. E. Purkyně v Ústí nad Labem / Edice FUD; Fakulta výtvarných umění VUT Brno FaVU VUT; Felder Books Berlin (DE); Full Moon Magazine; Galerie Havelka; Galerie Klatovy / Klenová, p. o.; Galerie Millennium; Galerie moderního umění v Hradci Králové; Galerie Rudolfinum; Galerie výtvarného umění v Ostravě; GASK – Galerie Středočeského kraje; Institut umění – Divadelní ústav; jakost – Jana Kostecká; Jiri Svestka Gallery; Juliána Chomová; KAVKA knižní a výtvarná kultura; Kobrovača (RO, AUT); Kudla Werkstatt; Lea Weigert (DE); Luise Schaller (DE); LUX; Magazin Fotograf; MAKERMAKER (KOR); Mapamátky; MIASMA (NL); Moribundus; Museum Kampa; Muzeum literatury / Památník národního písemnictví; Muzeum města Prahy; Muzeum umění a designu Benešov; Nakladatelství 65. pole; Nakladatelství Karolinum; Nakladatelství Meander; Národní filmový archiv; Národní památkový ústav; Onagöre (TR); Pipasik s.r.o.; Pragovka Gallery; PRAHO! Project; Revolver Revue; Sára Králová; Scala Arts & amp; Heritage Publishers Ltd (UK); Slovenská národná galéria (SK); Společnost

Galerie hlavního města Prahy je jednou z nejvýznamnějších galerií v České republice, která se ve své výstavní činnosti zaměřuje zejména na moderní a současné umění. Shromažďuje, ochraňuje a odborně zpracovává umělecké sbírky hlavního města Prahy. V současné době GHMP vystavuje v sedmi objektech: v Domě U Kamenného zvonu, v Městské knihovně – 2. patro, v Colloredo-Mansfeldském paláci, v Domě fotografie, v Bílkově vile, v Zámku Troja a v Domě Františka Bílka v Chýnově.

G TISKOVÁ ZPRÁVA HMP

Jindřicha Chalupceckého; Štěpán Adámek; Take Take Take; Tiskárna Helbich; Trafo Gallery; Uměleckoprůmyslové museum v Praze; UMPRUM / Vysoká škola uměleckoprůmyslová v Praze; Valiz, books and projects (NL); VERUM PHOTO; Vydavatelství Univerzity Palackého; Vysoké učení technické v Brně / Nakladatelství VUTIUM; xrxpraess; Západočeská galerie v Plzni, p. o.; ZINZINATTI Multimedia Publishing and Publications Studio (PL); Zita Oberwalder (AUT)

Organizace veletrhu: Oddělení komunikace, programů a ediční činnosti

Koordinace: Věra Bartošová, Anna Kulíčková

Grafické řešení: Anymade Studio

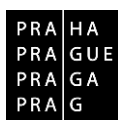
Vstupné: zdarma

Kontakt pro novináře: Michaela Vrchotová, +420 725 818 721, vrchotova@ghmp.cz

Další informace: www.ghmp.cz, www.ghmp.cz/doprovodne-programy/ghmp-art-book-fair/
www.facebook.com/ghmp.cz

www.instagram.com/ghmp.cz

#GHMPArtBookFair

Galerie hlavního města Prahy je jednou z nejvýznamnějších galerií v České republice, která se ve své výstavní činnosti zaměřuje zejména na moderní a současné umění. Shromažďuje, ochraňuje a odborně zpracovává umělecké sbírky hlavního města Prahy. V současné době GHMP vystavuje v sedmi objektech: v Domě U Kamenného zvonu, v Městské knihovně – 2. patro, v Colloredo-Mansfeldském paláci, v Domě fotografie, v Bílkově vile, v Zámku Troja a v Domě Františka Bílka v Chýnově.

PŘÍLOHA – DOPROVODNÝ PROGRAM ABF

SOBOTA 16. 9.

10.00–18.00

Kolážová dílna s knížkou *Planeta Praha* (nakladatelství jakost)

→ prodejní stánek nakladatelství jakost

Když se tiskne kniha, jako odpad v tiskárně zůstane tzv. makulatura – archy budoucí knížky, na kterých si tiskaři ladí barvy a seřizují tiskařský stroj. Do knihy se nepoužijí, ale jsou už skvěle vytištěné. Protože nemáme v nakladatelství rádi plýtvání, vymysleli jsme si, že by z nich mohlo vzniknout nové dílo. Pod vedením ilustrátorky knihy *Planeta Praha* Silvie Luběnové (aka maestrokatastrof) si přijďte vyrobit svou vlastní osobitou pohlednici, pozdrav z Prahy do světa!

Dílna je určená pro všechny věkové kategorie.

10.30–12.00

Barbora Baronová: *Udržitelnost, ekologie, etika*

→ auditorium

Úvodní přednáška Art Book Fair se věnuje otázkám udržitelného fungování nakladatelství v současném světě etickou a zároveň ekologickou cestou – zahrne různé intelektuální koncepty, praxe i otázky, které si jako nakladatelky/nakladatelé i čtenářky/čtenáři musíme začít klást.

(v ČJ, tlumočeno do AJ)

12.15–12.45

Nikola Logosová: *Velký ilustrovaný atlas světa: díl 1. – Evropa*

→ auditorium

Velký ilustrovaný atlas světa: díl 1. – Evropa od Nikoly Logosové bude výpravná velkoformátová obrazová kniha, která v rámci prvního dílu představí na 100 stranách celou Evropu. Každá země dostane svou dvoustranu a dětem ukáže její hlavní atributy, zvyky, jídla a odlišnosti. Důležitým posláním knihy bude spojení obrazu a textu, které usnadní dětem pamatovat si charakteristiku dané země. Knihu vydá v prosinci 2023 Nakladatelství Lux.

13.00–14.30

Laia Figueras Tortras: *Ekologická kalkulačka*

→ auditorium

Španělská teoretička a ředitelka institutu ekologického vydávání knih Laia Figueras Tortras představí chytrou eko-kalkulačku počítající uhlíkovou stopu při výrobě knih. Ve svém referátu zohlední – v rámci počítaných modelů – nejenom španělské, ale i české kontexty knižní produkce.

(v AJ, tlumočeno do ČJ)

14.45–16.15

Radka Hájková: *Praktický návod na eko-knihu*

→ auditorium

Eko-vizionářka Radka Hájková, spoluzakladatelka ekologického nakladatelství Walden Press a e-knihkupectví BioBooks.cz se zaměřuje na ekologické aspekty vydávání, distribuování a prodeje knih v Česku. V rámci své prezentace představí jednotlivé kroky, přístupy a strategie, které s Jiřím Hlinkou aplikují v jejich nakladatelství při knižní produkci.

(v ČJ, tlumočeno do AJ)

G TISKOVÁ ZPRÁVA HMP

16.30–18.00

Diskuse: *Jaké jsou dnes v Česku možnosti vydávat knihy ekologicky?*

→ auditorium

Hostkami a hosty pozvanými do sobotní diskuse o tom, jak moc či málo se můžou současná česká nakladatelství chovat ekologicky, jsou španělská teoretička ekologického vydávání knih Laia Figueras Tortras, česká nakladatelka Radka Hájková, Jana Rakúsová zastupující ekologické papíry Munken a majitel brněnské tiskárny Robert Helbich. Diskutovat budou o dostupnosti ekologických materiálů, o ekologických postupech i praxi doma versus v zahraničí. Debatu moderuje novinářka Klára Fleyberková.

(v ČJ, tlumočeno do AJ)

17.00–18.00

Sonic Garden #5

→ zahrada Zámku Troja (u Oranžerie pod myrobalány)

Petr Korbelař a Jan Kotulán hrají hudbu a je jim lhostejné, kam si ji posluchač zařadí. Korbelař hraje na klapkodastrovou kytaru, Kotulán na indickou bambusovou flétnu. Vytvářejí plochy a dlouhé příběhy, jejich nástroje se proplétají a kolotají umně propojené v řetězce, hady či jen vlnění a chvění. Skladby se stopáží i několika desítek minut přinášejí klid, horizontální vyrovnání a mír. Jednotlivé skladby nemají názvy – nač také?

19.00–19.30

Slavnostní zahájení veletrhu ředitelkou GHMP Magdalenou Juříkovou v zahradě Zámku Troja

→ před zámkem

19.30–20.30

Modulární ceremonie

→ před zámkem

Modulární ceremonie je hypnotický zážitek, kde modulární syntezátor provází čajový rituál částečně generovanými noisovými zvukovými krajinami. Návštěvníci jsou pozváni na nezapomenutelnou cestu párováním zvuků s neobvyklými chutěmi čaje. Každý tón, každá nuance jsou spojeny s postupnou cestou chuti jednotlivých nálevů čaje.

Iva Polanecká je audiovizuální umělkyně. Ve své tvorbě se často obrací k jevům na hranici viditelnosti a slyšitelnosti, které zvýrazňuje a umožňuje vnímat. Zajímá ji vztah mezi různými smysly, synestézie, ale také oblast, v níž se vizualita a auralita prolínají s textem a jazykem. Cyprian Miller je hudebník. Jeho tvorba se zaměřuje na experimentální zvukové krajinářství a ambientní hudbu, která přenáší posluchače do hlubin emocionálního dobrodružství. Věnuje se vytváření dronových a noisových kompozic, které splétají nekonvenční zvukové textury.

21.00–?

Afterparty

→ Bistro Karel

V rodinném bistru přímo v areálu Zámku Troja plyne čas pomaleji. Objevte skrytou atmosféru Středomoří, ochutnejte originální kuchyni a užijte si barvy a vůně divoké zahrady. Bistro je na cyklistické stezce vedoucí podél Vltavy a součástí je také koloniál s farmářskými produkty. K poslechu zahraje DJ Matěj Čechtický.

NEDELE 17. 9.

10.00–16.00 (průběžně)

Mošt ze zámku

→ záložní zahrada

Během dne nabízíme možnost moštování jablek ze zámeckého sadu. Jako má rok 365 dní, i v našem sadu naleznete 365 jabloní. Pyšníme se běžnými i historickými odrudami a náš sad každoročně vydá spoustu chutných plodů, které nejsou chemicky ošetřovány. Jablka si můžete natrhat nebo rovnou využít lisu a vyrobit mošt. Návštěvníky z hygienických důvodů prosíme, aby si donesli vlastní nádoby, ve kterých budou mošt ochutnávat nebo odnášet domů. Za podporu děkujeme komunitní zahradě Metro Farm.

10.00–18.00

Kolážová dílna s knížkou *Planeta Praha* (nakladatelství jakost)

→ prodejní stánek nakladatelství jakost

Když se tiskne kniha, jako odpad v tiskárně zůstane tzv. makulatura – archy budoucí knížky, na kterých si tiskaři ladí barvy a seřizují tiskařský stroj. Do knihy se nepoužijí, ale jsou už skvěle vytištěné. Protože nemáme v nakladatelství rádi plýtvání, vymysleli jsme si, že by z nich mohlo vzniknout nové dílo. Pod vedením ilustrátorky knihy *Planeta Praha* Silvie Lubénové (aka maestrokatastrof) si přijďte vyrobit svou vlastní osobitou pohlednici, pozdrav z Prahy do světa!

Dílna je určena pro všechny věkové kategorie.

10.30–12.00

Corinne Fleury: *Kniha jako ekosystém*

→ auditorium

Nakladatelka Corinne Fleury, původem z ostrova Mauricius, ale nyní působící ve Francii, se ve své přednášce zabývá tématem biodiverzity, srovnáváním ekologického vydávání knih na globálním jihu versus severu, kolaborativními projekty nezávislých nakladatelství i futuristickými ekotendencemi v knižní branži.

12.15–12.45

Tip Adély Svobodové: *Jindřich Chaloupecký – Texty a kontexty kritika umění*

→ auditorium

Knihy, jejichž editorem je Tomáš Pospiszył, jsou vždy zajímavé nejen obsahem, ale i svou vnitřní strukturou, která je často pro grafiky výzvou. V této knize je to na první pohled nenápadný systém kapitol pojmenovaný po Chaloupeckého textech. Kniha vznikala v rámci několikaletého výzkumu a vychází letos v nakladatelství AVU.

13.00–14.30

Diskuse: *Jak zohlednit téma ekologie v grantové politice v rámci vydávání knih ve prospěch všech*

→ auditorium

Nedělní diskuse, moderovaná knižním aktivistou a žurnalistou Jakubem Pavlovským, otevře téma grantové politiky v Česku s přihlédnutím k tématu ekologie, a to napříč všemi stádii života knihy. Debaty se zúčastní nakladatelka Karolína Voňková, Monika Horáková, zástupkyně vedoucí Knihovny Pedagogické fakulty UK, a zástupkyně Ministerstva kultury. (v ČJ, tlumočeno do AJ)

14.00–18.00

DJ Kuda: *Odpolední hudb.* Eclectic vinyl jamaican – arab – asian grooves.

→ před zámkem

15.00–15.45

Martin Krummholz: *Sochař a architekt. Korespondence Františka Bílka s Josefem Fantou*
→ auditorium

Název dvojjazyčné publikace *Sochař a architekt. Korespondence Františka Bílka s Josefem Fantou* parafrázuje titul vydaný roku 1948, uveřejňující tehdy korespondenci Bílka s básníkem Juliem Zeyerem. Právě prostřednictvím Zeyera a Zdenky Braunerové se mladý Bílek seznámil též s architektem Josefem Fantou (1856–1954). Povaha jejich epizodického (a příznačně ambivalentního) přátelství a jeho význam pro Bílkovu tvorbu dosud nebyly předmětem badatelského zájmu. Jejich vzájemná korespondence obsahuje množství neznámých informací týkajících se především sochařova raného tvůrčího období a ozřejmuje okolnosti některých jeho důležitých zakázek. Komentovaná edice dopisů obou umělců je uvedena souborem několika vybraných, dosud rovněž nepublikovaných písemností přibližujících Bílkovy nesnadné začátky včetně jeho vlastního popisu pověstné osudové konfrontace s Josefem Václavem Myslbekem v září 1892. S cílem zpřístupnit Bílkovu pozoruhodnou osobnost a jeho dílo i zahraničním badatelům je celá publikace dvojjazyčná; do angličtiny tak byly přeloženy i transkribované dopisy.

16.00–17.00

Představení 11. čísla časopisu *Qartal*
→ auditorium

Rozhovor s filosofem Miroslavem Petříčkem k jeho chystané výstavě v GHMP. Co myslel Kant, když tvrdil, že „umění je účelnost bez účelu“? A co měla na mysli Susan Sontag, která říká, že nepotřebujeme hermeneutiku, ale erotiku umění?

17.15–17.45

Tip Tomáše Hružy (ArtMap): *Future Book(s) – Sharing Ideas on Books and (Art) Publishing* (nakladatelství Valiz)
→ auditorium

Jaká je budoucnost knih? Konkrétně knih o umění, designu a architektuře? Zeptali jsme se mnoha zájemců, aby na tuto otázku odpověděli. Novinářů, umělců, architektů, kurátorů, designérů, filosofů, sociologů, učitelů, knihovníků, nakladatelů, tiskařů, knihkupců, historiků, kritiků, editorů, studentů a řady dalších. Ti se s nadšením podělili o své názory, a to textem nebo obrazem, což je vzrušující pro každého, kdo má rád knihy a/nebo se knihami a kulturním obsahem zabývá.

Každou část této publikace navrhl jiný mladý designér, aby oslavil její rozsah a rozmanitost.
(v AJ)

HARMONOGRAM KOMENTOVANÝCH PROHLÍDEK ZÁMKU TROJA

SOBOTA 16. 9.

11.00–12.00

komentovaná prohlídka Zámku Troja s Martinem Mádlem

→ začátek prohlídky u vchodu do Zámku Troja

Během prohlídky se zájemci seznámí s autorstvím maleb v apartmánech, galeriích, kapli a velkém sálu, s jejich předlohami a významem vyobrazených alegorií.

NEDĚLE 17. 9.

11.00–12.00

komentovaná prohlídka zahradou Zámku Troja se Sylvou Dobalovou

→ začátek prohlídky u schodiště

Zahrada Zámku Troja vznikala souběžně se stavbou objektu a jejím vzorem byly geometricky ztvářené zahrady francouzské. Výklad poukáže na moderní rekonstrukci areálu v souvislosti s návazností na principy osově barokní zahrady. Pozornost bude soustředěna také na sochařskou výzdobu. Věnovat se budeme zejména unikátnímu okázalému propojení zahrady se slavnostním sálem pomocí oválného schodiště s Pádem gigantů, které končí v podzemní grottě. Mottem prohlídky bude otázka, proč se zámek a přilehlá pražská čtvrť nazývají Troja.

EDUKAČNÍ AKTIVITY A WORKSHOPY V EKO-ATELIÉRU

SOBOTA 16.9.

10.00–19.00

Obraz a text: knižní tvorba, kniha-objekt, obří leporelo, ex-libris, lettrismus, street art a graffiti, ilustrace, iniciály, koláže, experimentální herbář

→ Eko-ateliér GHMP

Workshopy vedené interními edukátorkami GHMP se budou inspirovat mnoha typy a formami propojování textu (písma) a obrazu: knižní tvorba (obálky, záložky), kniha-objekt, obří společné leporelo, ex-libris, lettrismus, street art a graffiti (návrhy na piecy a tagy), ilustrace, iniciály, koláže, experimentální herbář atd. Výtvarné dílny budou vycházet z tvorby více autorů – mj. i z díla Květy Pacovské, která měla v GHMP v minulosti dvě významné výstavy a která letos zemřela. Do Eko-ateliéru GHMP věnovala svou sochu, která se může stát zajímavým podnětem i pro návštěvníky workshopu. Součástí akcí bude i kolektivní dílo „in progress“, v rámci něhož budeme dotvářet a postupně doplňovat obří leporelo písmeny, čísly, kódy, symboly, slovy, větami, fragmenty textů a citáty mj. s využitím vystřižených písmen různých barev a velikostí, připravených studenty grafického designu ze střední umělecké školy v rámci praxe v GHMP. Tyto vzdělávací aktivity budou realizovány galerijními pedagožkami GHMP Lucií Haškovcovou, Markétou Slachovou Goldovou a Jolanou Lažovou. Edukátorky během workshopu uplatní i své odborné specializace – např. přesahy k literatuře, písmu a textu, k filmu, novým médiím atd.

10.00–12.00

Olha Kuzhdina: prezentace knihy *Detektivní kancelář SAM*

→ zahrada Zámku Troja před Eko-ateliérem

Olha Kuzhdina, absolventka Kyjevské národní univerzity, představí svou známou knihu pro děti a mládež. Jde o fiktivní příběh inspirovaný reálnými aktuálními událostmi a skutečnými příběhy. Hlavními hrdiny jsou Sonya, Andriy a Mariyka, žáci 3. třídy v ukrajinském městě Kryvyj Rih, kteří se kvůli válce musí evakuovat do Užgorodu. Zde zakládají detektivní kancelář SAM, která se snaží vyřešit záhady spojené s válkou viděné dětskýma očima. Příběh se skládá ze čtyř tajemných příběhů, v každém z nich se snaží tito mladí detektivové agentury SAM vyřešit různá tajemství. Vše je psáno pravdivě, ale jemně a s humorem. Tato kniha není o válce, ale spíše o tom, že i v době války děti potřebují kamarády a zábavná dobrodružství. Kniha pomáhá uvědomit si, že Ukrajinci jsou silný národ, který věří ve své vítězství. Téma knihy je reflexí myšlení dětí a mládeže uprostřed války, kteří se snaží svérázným způsobem i se zapojením své dětské fantazie přispět k podpoře Ukrajiny. Autorka byla za některé své knihy oceněna (např. soutěž Dětská korunovace, Knihy KM apod.). Pohádky Olhy Kuzhdiny vycházejí v australské online knihovně Library For All.

12.00–14.00

Olha Chaplya: prezentace knih *Slunečnice a Kde jsou moje děti?*

→ Eko-ateliér GHMP

Olha Chaplya, absolventka Užhorodské státní univerzity, docentka francouzské a španělské filologie na Národní univerzitě Ivana Franka, autorka mnoha vědeckých článků a prací v odborných vědec-

kých publikacích, představí svůj psychologicko-filozofický román *Slunečnice*, který byl zařazen mezi deset nejlepších děl celonárodní ukrajinské literární soutěže rukopisů prózy o nejlepší knihu roku Okřídlený lev. Hlavním tématem je osud ukrajinského školáka v době současné války, který se rozhodne aktivně bránit svojí zemi. Uprostřed zdánlivě životodárného slunečnicového pole se odehrává jeho dramatický příběh. Je neuvěřitelné, kolik toho je možné zažít a rozhodnout v jednom jediném okamžiku. Dále bude představena kniha *Kde jsou moje děti?* věnovaná všem ztraceným, deportovaným a emigrujícím dětem Ukrajiny ve válce 2014–2023. Příběh má pět částí: Alarm; Publikáni a farizeové; Kde jsou moje děti?; pohádková část Přikryj se křídly, ptáčku a Myšlenky nahlas. Přestože jde o vážné téma, text prostupuje vitalita, radost a lidskost. Příběh *Slunečnice* byl přeložen do angličtiny a publikován v knižní podobě. Příběh *Kde jsou moje děti?* bude uveden v jednom z nejstarších a nejznámějších ukrajinských časopisů *Dzvin*, který je vydáván Národním svazem spisovatelů Ukrajiny už od r. 1940.

12.00–18.00

Lektoři UUUL: *Jak zní svět – Zvukomalebné tržiště*

→ zahrada Zámku Troja před Eko-ateliérem

Víš, jak zní Japonsko? Nebo jak to voní, když babička něco peče? Náš Kaktus Ti pomůže zachytit různé zvuky, vůně, ale i to, jak se cítíš. Zvukomalebné tržiště je určené primárně pro děti (4–12 let) a jejich rodiče, ale i pro všechny ostatní věkové kategorie a cílové skupiny. Účastníci se na jednotlivých stanovištích zapojují do her a tvořivých aktivit týkajících se tématu zvukomalebné tvorby slov v češtině, ukrajinštině a dalších jazycích. Tyto hry umožňují nový pohled na řeč a hravý přístup k cizímu jazyku. Pomáhají dětem i dospělým si vzájemně naslouchat a vyrovnávat se tvořivým způsobem s jazykovými bariérami. Programem provází lektoři organizace UUUL – dětského muzea a GHMP. Aktivity jsou inspirovány literaturou japonské autorky Hiromi Ogata a vycházejí z jejích knih.

14.00–15.00

Vitaliia Hrytsak: prezentace knih z nakladatelství Poetry Project

→ Eko-ateliér GHMP

Vitaliia Hrytsak, ukrajinská básnička, zpěvačka, skladatelka a organizátorka online básnických projektů, představí sbírky poezie několika autorů z Ukrajiny, které vydalo malé alternativní ukrajinské nakladatelství Poetry Project. Prozradí, proč tvorbu autorů spojují sny a jak ona motivuje ostatní k realizaci jejich snů. Přednášející také osobně přečte prostřednictvím zajímavé interaktivní a experimentální recitace básně vybraných autorů na hudební podklad, který vznikne přímo v sále z hlasů publika a hudebních nástrojů, pomocí mikrofону a notebooku. K básnickému představení se tak budou moci zapojit všichni přítomní návštěvníci.

14.00–15.00

Autorské čtení knihy *Pejsek a cesta na Měsíc*

→ zahrada Zámku Troja (u oranžerie pod myrobalány)

Kniha pro děti s názvem *Pejsek a cesta na Měsíc* vyšla v nakladatelství Pointa v roce 2022. Autorské texty od Ondřeje Pechníka představí Leona Hlavinková, která je spoluautorkou a ilustrátorkou knihy. Jedná se o fantastický příběh o malém, obyčejném pejskovi, který se vydá do vesmíru a prožije velké, neobyčejné dobrodružství.

Uvažovali jste někdy, jaký život mají domácí mazlíčci? Po pravdě je to pořádná nuda. Venčení, granulky, spánek a tak pořád dokola. Jeden pejsek chce ale od života víc než plnou misku a tři procházky denně. Vypravit se do vesmíru a být prvním psiskonautem na Měsíci se zpočátku zdá jako dobrý nápad – a hlavně přesný opak nudy! Podstoupit tvrdý výcvik a postavit si raketu z haraburdí, to se přece zvládne levou zadní. Jenže odpalem výprava do vesmíru teprve začíná – cesta se nakonec trochu zkomplikuje a návrat domů se ukáže jako pořádný voříšek.

Vydejte se s Pejskem na jeho cestu fantastickým vesmírem a třeba zjistíte, že dobrodružství nemusí být jen pro malé, odhodlané pejsky.

15.00–17.00

Anna Pavlichenko a Kateryna Chornomorets: prezentace knih a fotografií

→ Eko-ateliér GHMP

Ukrajinská medička, spisovatelka, vítězka několika celonárodních ukrajinských soutěží, absolventka Národní lékařské univerzity Anna Pavlichenko z Kyjeva, která se věnuje vědecké činnosti, medicíně i tvůrčímu psaní, představí své knihy, které začala psát po událostech na Majdanu, ke kterým vytvořila i osobité ilustrace. Má zkušenosti jako dobrovolnice v rámci poskytování první pomoci a jako instruktorka zdravotního výcviku pro armádu (kurzy pro záchranáře) v rámci Medical-Tactical Group Kyjev, za což získala poděkování od ukrajinského ministerstva obrany i vojenských jednotek. Jde o knihy a texty *Oči*, *Láska vše přemůže*, *Nebe*, *Hádanky života – kvantové propojení*, *Stín války* nebo historickou hru *Káva s Einsteinem*, kde hlavním vypravěčem je duch Alberta Einsteina a jeho soused v Praze Ivan Puluy. Některými knihami se prolíná téma kvantové fyziky. Svou poezii věnovala manželovi, který je v ruském zajetí, a výtěžek z knih putuje na pomoc dětem, které trpěly během války. Její literatura už byla prezentována např. v Rakousku a v ČR, její knihy jsou součástí knihoven nejen na Ukrajině, ale i v dalších evropských zemích i v Japonsku. Za sbírku básní *Oči* získala stipendium prezidenta Ukrajiny. Knihu *Stín války* doprovodila svými uměleckými fotografiemi Kateryna Chornomorets, umělkyně a lékařka z Oděsy, která fotí hlavně architekturu na Ukrajině a její zajímavé detaily. V současné době se snaží zdokumentovat i válečné zločiny. V Kyjevě se konala velká výstava jejích fotografií, které představí i v rámci této akce.

17.00–19.00

Nataliia Melnyk: prezentace knihy *Kouzelný mikroskop*

→ Eko-ateliér GHMP

Nataliia Melnyk, ukrajinská lektorka a spisovatelka, je autorkou dětského seriálu – dobrodružné a fantasy knihy *Kouzelný mikroskop – dobrodružství Denyse a jeho přátel*. Existuje mnoho otázek o našem těle, které děti zajímají: Jak funguje naše tělo? Proč je krev červená? Co si myslíme? Jak vnímáme různé barvy a zvuky? Tato kniha pomáhá najít odpovědi na tyto i další otázky. Návštěvníci se seznámí s poutavými příběhy i s hlavními postavami. Tuto svou tvorbu zde autorka osobně představí.

NEDĚLE 17.9.

10.00–19.00

Obraz a text: knižní tvorba, kniha-objekt, obří leporelo, ex-libris, lettrismus, street art a graffiti, ilustrace, iniciály, koláže, experimentální herbář

→ Eko-ateliér GHMP

Workshopy vedené interními edukátorkami GHMP se budou inspirovat mnoha typy a formami propojování textu (písma) a obrazu: knižní tvorba (obálky, záložky), kniha-objekt, obří společné leporelo, ex-libris, lettrismus, street art a graffiti (návrhy na piecy a tagy), ilustrace, iniciály, koláže, experimentální herbář atd. Výtvarné dílny budou vycházet z tvorby více autorů – mj. i z díla Květy Pacovské, která měla v GHMP v minulosti dvě významné výstavy a která letos zemřela. Do Eko-ateliéru GHMP věnovala svou sochu, která se může stát zajímavým podnětem i pro návštěvníky workshopu. Součástí akcí bude i kolektivní dílo „in progress“, v rámci něhož budeme dotvářet a postupně doplňovat obří leporelo písmeny, čísly, kódy, symboly, slovy, větami, fragmenty textů a citáty mj. s využitím vystřižených písmen různých barev a velikostí, připravených studenty grafického designu ze střední umělecké školy v rámci praxe v GHMP. Tyto vzdělávací aktivity budou realizovány galerijními pedagožkami GHMP Lucií Haškovcovou, Markétou Slachovou Goldovou a Jolanou Lažovou.

Edukátorky během workshopu uplatní i své odborné specializace – např. přesahy k literatuře, písmu a textu, k filmu, novým médiím atd.

10.00–13.00

Kino kytek: rostlinný film / Národní filmový archiv

→ Eko-ateliér GHMP

Dělají filmy jenom lidé? Je zapotřebí k filmování kamera? Filmy často zachycují jiné lidi, zvířata, rostliny a předměty, možná ale existují ještě jiné filmy. Podíváme se společně, jaký film by natočily rostliny. Rostliny mají různé schopnosti, vlastnosti a citlivost. Jsou plné buněk a látek. To, že umí vyvolávat film, se zjistilo už v počátcích fotografie. Slunce je jejich nerozlučný společník. Připojte se k rostlinám a vytvořte spolu s námi film! Prostřednictvím vlastní tvorby v rámci workshopu s lektory z Národního filmového archivu si návštěvníci mohou vyzkoušet experimentální fotografickou techniku, která je založená na namáčení rostlin, květů a listů do vyvolávacího roztoku a obtiskávání na filmový pás. Výsledné efekty budou pak velkoformátově promítnuty na stěnu.

12.00–18.00

Lektoři UUUL: *Jak zní svět – Zvukomalebné tržiště*

→ zahrada Zámku Troja před Eko-ateliérem

Víš, jak zní Japonsko? Nebo jak to voní, když babička něco peče? Náš Kaktus Ti pomůže zachytit různé zvuky, vůně, ale i to, jak se cítíš. Zvukomalebné tržiště je určené primárně pro děti (4–12 let) a jejich rodiče, ale i pro všechny ostatní věkové kategorie a cílové skupiny. Účastníci se na jednotlivých stanovištích zapojují do her a tvořivých aktivit týkajících se tématu zvukomalebné tvorby slov v češtině, ukrajinštině a dalších jazycích. Tyto hrátky umožňují nový pohled na řeč a hravý přístup k cizímu jazyku. Pomáhají dětem i dospělým si vzájemně naslouchat a vyrovnávat se tvořivým způsobem s jazykovými bariérami. Programem provází lektori organizace UUUL – dětského muzea a GHMP. Aktivity jsou inspirované literaturou japonské autorky Hiromi Ogata a vycházejí přímo z jejích knih.

13.00–15.00

Jindřich Čapek, Tereza Dobiášová: *Od příběhu k ilustraci – Tisíc let samoty*

→ Eko-ateliér GHMP

Jak se tvoří ilustrace pro knihu? Jak v příbězích najít obraz a dát mu tvář? Přijďte se zaposlouchat do pohádkových příběhů z knihy Terezy Krejčí *Tisíc let samoty* a spolu s ilustrátorem Jindrou Čapkem si vyzkoušet vytvořit vlastní ilustrace. Oba oceňovaní autoři vás nechají nahlédnout pod pokličku své práce a můžete si s nimi vyprávět, kreslit a číst. J. Čapek je jedním z představitelů slavné tradice českých malířů a knižních ilustrátorů. Patří ke špičkovým středoevropským výtvarníkům a svým uměním si vysloužil věhlas i mimo rodný světadíl. Čapkovy knihy vyšly již ve 25 jazycích, jsou k dostání ve čtyřech světadílech a získaly mu četná ocenění, v Čechách naposledy v letošním roce Zlatou stuhu za celoživotní dílo. Jeho ilustrace z mnoha těchto knih zde budou také vystaveny. Tereza Krejčí, autorka, režisérka, dramaturgyně (DAMU), kurátorka a kulturní manažerka, založila mj. sdružení Barevný děti o.s., věnující se sociální integraci cizinců skrz divadelní a další umělecké formy, několik let řídila Sladovnu Písek o.p.s., spolupracuje s Hands On! International Association of Children Museums, založila a řídí UUUL – dětské muzeum, je předsedkyní Platformy uMĚNÍM – platformy pro kreativní učení. V roce 2021 jí vyšel první román *Tajemství*, za který získala Cenu Magnesia Litera za Debut roku, a o rok později druhý román *Tisíc let samoty*.

15.00–18.00

Eva Pejchalová, Kristýna Adámková, Viktoriia Mashchenko: *Maxi eko mini book*

(integrační a mezigenerační workshop, nutná rezervace: eva.pejchalova@ghmp.cz)

→ Eko-ateliér GHMP

Workshop *Maxi eko mini book* reflektuje ekologické potřeby současné společnosti. Společně se zamyslíme nad možností umělecké tvorby, při které budeme tvořit výhradně z recyklovaných i dobře recyklovatelných materiálů. Nejen druh materiálu, ale i množství jeho spotřeby při tvorbě zanechává ekologickou stopu. Samotný objekt knihy je nositelem myšlenky nejen svým obsahem, ale také svým pojetím. Budeme zkoumat a nalézat rozmanitost knižních vazeb a jejich velikost omezíme na nejmenší myslitelné rozměry. Vytvoříme mini knihy s maximálním ohledem na ekologii. Miniaturní objekty s maximální poezií. Výtvarný program proběhne pod vedením lektorské spolupráce Kristýny Adámkové a Evy Pejchalové s podporou ukrajinské umělkyně Viktoriie Mashchenko. Všechny tři autorky jsou dlouhodobé externí lektorky Edukačního oddělení GHMP, jsou absolventkami prestižních uměleckých škol (VŠUP, AVU, UJEP apod.)

16.00–18.00

Petr Soukup, Anastázie Slavíček (Slovo 21): *Básničky pro vaše obrázky*

→ Eko-ateliér GHMP

Ve spolupráci organizace Slovo 21 s básníkem a scénáristou Petrem Soukupem byl vytvořen ukrajinský překlad ke knize *Básničky pro vaše obrázky*. V rámci oblasti podpory neformální výuky češtiny pro děti a dospělé vznikla publikace, která pomáhá s osvojením češtiny a zároveň dětem umožňuje jednotlivé básně svobodně ilustrovat. To napomáhá k rozvíjení jejich fantazie, ale také k interakci mezi dětmi, pedagogy a rodiči. Publikace pomáhá také v domácím prostředí, kde spolu vyrůstají české a ukrajinské děti, které do knihy mohou malovat společně. Básně vytvořil autor záměrně tak, aby se děti zasmály a pobavily. Jsou záměrně krátké, aby popisovaly konkrétní situaci, která v dětech probudí fantazii a nakreslí si na základě toho obrázek. Autor trval na tom, aby byl zachován doslovný překlad a pořadí slov podle českého originálu, aby krátké básničky dětem pomáhaly rozvíjet český jazyk. V rámci tohoto workshopu si tedy děti mohou vyzkoušet stát se ilustrátory hravých a nápaditých básní P. Soukupa.

18.00–19.00

Iryna Ozymok: prezentace knihy *Město má své já*

→ Eko-ateliér GHMP

Knihy *Město má své já* byla vydána v roce 2021, dotisknuta v roce 2023 s dalšími kapitolami, stejně jako audio verze převedená umělkyní Nataliou Zhizhchenko. Jde o ilustrovanou knihu o fungování měst a o roli člověka v jejich rozvoji. Kniha obsahuje příklady efektivních řešení v různých sférách městského života, interaktivní úkoly a podporuje dialog mezi dětmi a dospělými. Je inspirativní nejen pozorovat vývoj komunity, ale i aktivně se zapojit. Každý obyvatel může měnit život k lepšímu.

Akce bude mít formát interaktivní prezentace – interakce s publikem na téma města a důležité aspekty jeho života. Proběhne i soutěž na téma tajemství měst. Iryna Ozymok je zakladatelka Mezinárodního summitu starostů, ředitelka programu místního ekonomického rozvoje Western NIS Enterprise Fund, regionální zástupkyně Technovation Girls na Ukrajině, hostitelka programů Community for a Million, Undercover Mayor a City DNA. Kniha se rozrostla do většího projektu, protože má podcast, na jehož základě byl vyvinut speciální program-hra pro školy, který je implementován v mnoha městech Ukrajiny. V Polsku existují Urban Clubs – skupiny na téma města a občanská participace pro mládež a teenagery. Kniha vyšla ve Švédsku a v Kazachstánu.

VÝSTAVY V ZÁMKU TROJA

Dvě nejisté situace

Kurátoři: Jitka Hlaváčková, Ian Mikyska

Konírna a kaple Zámku Troja

16.–24. 9. 2023

Nejisté situace navazují na projekt Pět nejistých situací a představují různé přístupy k interakci sluchového a zrakového vnímání. Díla ze sbírek Galerie hlavního města Prahy slouží jako základ pro nové kompozice současných skladatelů, které poté novým způsobem „nasměcují“ časové vnímání výtvarného díla. V konírně a zámecké kapli budou představeny nové kompozice společně s jejich výtvarnými předobrazy *Prostor*, *Abstrakce 1*, *4 a 5* Jiřího Thýna a *Kompozice*, chrám Václava Ciglera. Autory kompozic jsou skladatelé Jack Langdon (US) a Ian Mikyska (CZ). Součástí výstavy budou výtvarná díla, nahrávky skladeb a výběr jejich partitur. Skladby pod uměleckým vedením Iana Mikysky interpretuje soubor Prague Quiet Music Collective. V neděli 24. září v 19 hodin proběhne koncert, během kterého Prague Quiet Music Collective zahraje nejen nově vzniklé skladby k dílům Jiřího Thýna a Václava Ciglera, ale také kompozice z minulého ročníku projektu. Vstupenky na koncert bude možné zakoupit skrze síť GoOut. Projekt vznikl ve spolupráci ansámblu Prague Quiet Music Collective s Galerií hlavního města Prahy.

Darina Alster: Bezčasí / Timelessness

Kurátorka: Jitka Hlaváčková

Sklepní prostory Zámku Troja

12. 7 – 15. 10. 2023

V nově zpřístupněných barokních sklepních prostorách Zámku Troja probíhá do poloviny října výstava intermediální umělkyně Dariny Alster s názvem *Bezčasí / Timelessness*. Ústředním dílem této intimní, emocionální živé tkáně spletené z mnoha časových vrstev je site-specific instalace s názvem *Timelessness*, založená na autorčiných osobních vzpomínkách na předčasně zesnulou matku. Jejím stavebním materiálem se stalo paměťové médium v podobě krabice diapositivů, které před 30–40 lety používala PhDr. Alena Alsterová, CSc. (1950–2000) při svých přednáškách o barokním umění na Katedře dějin umění FF UK. Dílo *Timelessness* je tvořeno nekonečným sledem překrývajících se projekcí obrazové mozaiky tvořené z motivů oltářů, architektonické plastiky a dalších děl barokního sochařství, skrze něž jako by se doba vzniku zámku prolamovala do současnosti. Psychologická rovina díla, na níž odkazuje i tvarosloví odvozené z tzv. Rorschachových testů, koresponduje s jeho umístěním v barokním podzemí, které zde reprezentuje vrstvu podvědomí a zasuté paměti. Skrze dialog abstraktních kompozic barokních forem s osobními vzpomínkami umělkyně zde znovu ožívá nejen část zapomenutého odborného archivu, ale v souběhu mnoha časových vrstev vyvstává okamžik zpřítomnění.

Doprovodný program vzniká za podpory Magistrátu hlavního města Prahy, Francouzského institutu v Praze, Instituto Cervantes de Praga, Českých center, MČ Praha – Troja, MČ Praha 7, Katedry bohemistiky FF Univerzity Palackého v Olomouci.